

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Moralis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38935

AD LECTOREM.

T fidem nuper datam libe-
remus, piisque multorum
satisfiat desideriis, quibus
priora opuscula nostra pro-
bari videmus, ad secundam

Theologiæ partem accedimus, in qua
de rebus ad mores sanctè instituendos
spectantibus tractatur. Supponimus au-
tem quæ de ultimo fine, de libertate, de
passionibus, aliisque hujusmodi à S.
Thoma 1. 2. traduntur; quia cum hæc
communiter in Philosophia Morali ex-
plicari soleant, & forte aliàs ibidem à
nobis pertractanda sint, sine ullo Le-
ctoris dispendio, qui non nisi in Philo-
sophicis apprinnè versatus, ad Theolo-
giam accedere debet, à plerisque Schola-
sticis hic prætermittuntur. Quare ex in-
finita illa materiarum moralium multi-
tudine, quam S. Doctor in secunda suæ

*

§

sum-

AD LECTOREM.

summæ Angelicæ parte complexus est, quatuor tractatus, qui magis ad rem nostram conducere videbantur, selegimus, & in hoc opusculum congesimus.

Agemus ergo in primis de Legibus, deinde de Peccatis, tum verò de Virtutibus Theologicis, Fide, Spe, & Charitate, ac tandem de Justitia erga Deum & homines: adeoque Secunda hæc Pars quatuor libris absolvetur. Quod si quis à me quærat, quare contra ordinem consuetum, prius agam de Legibus quàm de peccatis; & prius de Justitia erga Deum, seu de Religione, quàm de justitia strictè sumpta, ut versatur inter homines. Dicam, cum peccatum sit prævaricatio à lege, non posse rationem illius perfectè concipi, nisi prius declaretur quid sit lex. Nec immerito religionem præmitti justitiæ humanæ, quia habet objectum longè nobilius; & aliunde quod ei postponatur, hoc magis pendet ex arbitrio Scholasticorum, quàm ex ipsa rei natura;

AD LECTOREM.

tura ; cum non sit vera species iustitiæ.

Quod attinet ad rationem à nobis ininitam, in tractandis rebus hisce moralibus, observandum est nos ut plurimum doctrinam Articulorum S. Thomæ summam perstrinxisse, si quid vero difficultatis in ea occurrit, breviter indicasse, & præterea non pauca quæ ipsemet Sanctus Doctor aut omisit, aut leviter attigit, fusè pro instituto nostro pertactasse : Unde in libro primo multa habentur de conscientia, de obligatione legum, de lege pœnali, de consuetudine, de dispensatione, abrogatione, & cessatione legis In secundo, multa de moralitate actus humani, de peccatis omissionis & commissionis : de distinctione peccati mortalis à veniali, de transfusione peccati originalis, & præservatione immaculatæ Virginis ab illo. In tertio, multa de revelatione, objecto, motivis, & regulis fidei aliisque ad spem, & charitatem spectantibus. In quarto denique, multa de horis canonicis, de distri-

AD LECTOREM.

distributionibus quotidianis, de maleficio, de simonia, de dominio, de censu, de mutuo, de cambiis, aliisque non paucis quorum cognitio satis accurata ex solo textu Sancti Thomæ haberi non potest. Quare cum hæc omnia utpote Theologiæ studiosis, ac maximè animarum pastoribus omninò necessaria, à nobis supplenda fuerint; cavere non potuimus, quin secunda hæc Summulæ nostræ Pars paulò majorem in molem excreverit, quàm prior, quod tamen æquus Lector, ut spero, boni consulens, cum totum id augmentum in illius utilitatem cessurum sit.

Observandum præterea, cum plerique Scholastici casus quos vocant conscientia negligant: Morales verò Theologi quæstiones scholasticas parum curent; nos partem istam ita instituisse, ut quicquid ferè de qualibet materia proposita sive ab his, sive ab illis agitari solet, non omnino perfunctoriè expendimus. Moneo etiam me, in rebus ad praxim spectantibus, non semper ad-

hæsisse

AD LECTOREM.

hæſiſſe opinionibus rigidioribus , aut ſemper laxioribus , ſed modò his, modò illis , pro ut recta ratio judicabat eas præferendas eſſe , utpote ſolidiori fundamento innixas. Unde etſi ut plurimum pro ſententia communiori ſtemus, interdum tamen ab ea diſcedimus , propter efficaciſſimæ rationis pondus in adverſum nos trahens. Quanquam non ea ſemper cenſenda eſt opinio communior , quam plures amplectuntur ; cùm non rarò contingat pleroſque authores , alicui placito adhærentes , non facere numerum : sæpe etiam eveniat , non paucos ex iis qui pro ſententia aliqua referuntur , parum ei favere , ſi bene expendantur. Quod ſi quis putet me , in opinionum delectu , vel in probationibus erraſſe , teſtor cum Anſelmo , a Me non fugere correctionem , modò rationabilis ſit.

Ultimò adverto , me dimiſſis humanæ eloquentiæ Phaleris & calamistris , ſtylo ſimplici & minimè fucato , de rebus
Theo-

2 L. 2. cur Deus homo c. 22.

AD LECTOREM.

Theologicis tam in hoc, quàm in præcedentibus opusculis disputasse, a Clementis Alexandrini memorem, cum ait, in veritatis disquisitione curandas res, non verba; & Hieronymi, b ita occinentis: *Si quis eloquentiam querit, vel declamationibus delectatur, habet in utraque lingua Demosthenem, & Tullium; Polemonem, & Quintilianum. Ecclesia Christi non de Academia & Lyceo, sed de vili plebecula congregata est. Et rursus, Quotusquisque Aristotelem legit, quanti Platonis vel libros novere, vel nomen? vix in angulis otiosi eos senes recolunt. Rusticanos verò & piscatores nostros totus orbis loquitur universus mundus sonat. Ex his enim intellexi, Christianam Theologiam, quæ ab Apostolis ad nos profluxit, simplicitatem amare; verendumque esse, ne qui verborum lenocinijs, divinæ hujus Uraniæ gratiam inire conantur, in illius offensionem, nimio placendi studio, incauté incurrant. Atque hæc sunt, benevole Lector, de quibus te monendum*

a L. 2. Sero. b Proem. in 3. lib. ep. à Gal.

AD LECTOREM.

nendum putavi : quoniam verò in gratiam tui, cum divino auxilio, brevem hunc Cursum Theologicum consummavi, fidem servavi; fac precor de cætero, ut confecto operosiori vitæ hujus curriculo, reponatur mihi corona justitiæ, quam reddat mihi Dominus in illa die justus judex.

PRO: